

Schoolondersteuningsprofiel 2018-2019

Kindcentrum W.A. van Liefland

Witterhoofdweg 1G
9405 HX Assen
T 0592 - 820 650

 info@liefland-assen.nl
 www.liefland-assen.nl

Speciaal onderwijs

Inhoud

Inleiding	3
Algemene gegevens	4
Missie en Visie	5
Basisklimaat	6
Onderwijsstructuur	7
Zorgstructuur	10
Samenwerking met ketenpartners	10
Grenzen	12

Bijlagen Basisondersteuning Plateau

Bijlage 1: Missie en visie van samenwerkingsverband 22.01 en Plateau Integrale Kindcentra

Bijlage 2: Functies, taakprofielen en taakverdeling.

Bijlage 3: Preventieve en licht curatieve interventies.

Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van Kindcentrum W.A. van Liefland. In het schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Schoolleiding, intern begeleider, orthopedagoog en bestuur stellen samen het schoolondersteuningsprofiel op en de medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht op dit document.

Kindcentrum W.A. van Liefland valt onder de extra ondersteuning van het samenwerkingsverband PO 22.01. De leerlingen op deze school vallen buiten de basisondersteuning zoals die beschreven is binnen het samenwerkingsverband PO22.01 (zie hiervoor de bijlagen). Van extra ondersteuning is in ons samenwerkingsverband sprake als kinderen deelnemen aan speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

In het schoolondersteuningsprofiel beschrijven wij hoe we de extra ondersteuning vormgeven en wat onze mogelijkheden, grenzen en ambities zijn.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies, namelijk:

- Als voorlichtingsdocument voor ouders/verzorgers en wat zij van ons als school kunnen verwachten
- Als voorlichtingsdocument voor andere scholen en samenwerkingsverbanden
- Als document waarop de Commissie voor Toelaatbaarheid (CVT) hun besluit over toelaatbaarheid baseert
- Als document waarop de Commissie van Advies (CVA) hun besluit over toelaatbaarheid baseert
- Als document waarop het schoolbestuur een besluit kan nemen over toelating of verwijdering.

Algemene gegevens

Contactgegevens

School	Kindcentrum W.A. van Liefland
Adres	Witterhoofdweg 1G, 9405 HX Assen
Telefoon	0592-820650
E-mail	info@liefland-assen.nl
Directie	Mevr. C. vd Barg (directeur) Mevr. E. Boelens-Smit (adjunct-directeur)
Orthopedagoog	Mevr. S. Visser
Intern begeleider	Mevr. N. Jongsma
Bestuur	Plateau Integrale Kindcentra
Website bestuur	www.plateau-assen.nl

Samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 p.o.
Website samenwerkingsverband: www.passendonderwijs-po-22-01.nl

Gebouw

Het schoolgebouw van Kindcentrum W.A. van Liefland (SO) is gehuisvest binnen een Multi Functionele Accommodatie (MFA), het Schakelveld in de wijk Baggelhuizen. In het gebouw zit tevens ook Leercentrum W.A. van Liefland (VSO), een openbare en een christelijke basisschool, een cluster 4 school, onderwijskundig expertisecentrum De Trampoline, een zorgexpertisecentrum, buitenschoolse opvang en een wijkcentrum gehuisvest. De school is aangepast aan de huidige inzichten en opvattingen van hedendaags onderwijs.

Kindcentrum W.A. van Liefland kan gebruik maken van groepslokalen, waarvan 1 lokaal ingericht is voor algemene technieken, een speellokaal, een gymzaal en het zwembad. Op school zijn de nodige voorzieningen met betrekking tot zorg aanwezig (o.a. invalidentoilet, verstelbare verschoontafel).

Kengetallen

In onderstaande tabel vindt u de leerlinggegevens van de laatste schooljaren en de inzet van zorgondersteuning vanuit orthopedagoog en intern begeleiding.

	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Aantal leerlingen (teldatum 1 oktober)	43	42	49	58
Gemiddelde groepsgrootte	11	11	12	12
TLV	43	42	49	1
TLV categorie bekostiging				
Indicatie ZML	0	0	0	56
Indicatie MG	0	0	0	0
Indicatie LG	0	0	0	0
Indicatie LZ	0	0	0	1
Totale beschikbare formatie				
Formatie inzet interne begeleiding	0,6360	0,6360	0,6360	0,6360
Formatie inzet orthopedagoog	0,5000	0,5000	0,5000	0,5000
Toezietsarrangement onderwijsinspectie	Basis	Basis	Basis	Basis

(50 leerlingen inclusief De Trampoline leerlingen – deze zijn meegenomen in het schoolondersteuningsprofiel van De Trampoline).

Missie en visie Kindcentrum W.A. van Liefland

Ons motto :

Samen kunnen, kennen en aankunnen.

Onze visie:

Wij willen dat onze leerlingen bij het verlaten van de school zo zelfstandig mogelijk kunnen participeren in de maatschappij op het gebied van wonen, werken en vrije tijd. Hierbij gaan wij uit van de mogelijkheden in plaats van de beperkingen.

Wij realiseren onze visie door:

Het model adaptief onderwijs:

Het uitgangspunt van adaptief onderwijs is dat relatie, competentie en autonomie de basisbehoeften zijn van alle leerlingen. We voegen de basisbehoeften van leerlingen en de interventies van leraren om aan deze behoeften tegemoet te komen (interactie, instructie en klassenmanagement), samen binnen één omgeving. Dit is het basisklimaat van de school.

Leerkrachtontwikkeling:

De kern van de kwaliteit van het onderwijs is de kwaliteit van de leerkracht. Deze ontwikkeling is (deels) gekoppeld aan de ontwikkelpunten (Big Rocks) van de school.

Versterking:

De interne onderwijskwaliteit wordt verhoogd door scholing. Opbrengstgericht werken is gemeengoed. Een veilig schoolklimaat is van groot belang om te komen tot leren, waarbij aansluiten bij de emotionele ontwikkeling een grondhouding is. Samenwerking met overige onderwijsinstellingen voor speciaal onderwijs maakt dat we onze expertise delen en uitbreiden. Passend onderwijs krijgt op deze wijze nog beter vorm.

Onze visie is samengevat in de volgende richtinggevende uitspraken:

- wij willen een hoogwaardige vorm van onderwijs bieden aan leerlingen die aan onze zorg zijn toevertrouwd;
- wij hebben hoge verwachtingen van de leerlingen;
- wij willen onze leerlingen een veilige, stimulerende, respectvolle, plezierige en uitdagende leeromgeving bieden, waarin zij zich, samen, breed kunnen ontwikkelen;
- wij werken als team samen in deze leeromgeving, waarin ieder teamlid verantwoordelijkheid voelt voor de kwaliteit van het onderwijs en het welzijn van de leerlingen en elkaar;
- wij dragen samen met ouders/verzorgers gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de (school)ontwikkeling van de kinderen. Tussen school en ouders/verzorgers is sprake van een pedagogisch bondgenootschap, dat zich kenmerkt door het structureel overleggen over de ontwikkeling van het kind;
- wij werken samen met externe partners om leerlingen optimaal te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. Wij maken ons hard voor de participatie van onze leerlingen in een zo regulier mogelijke (leer-/woon-/werk) omgeving;
- wij werken samen met andere scholen (PO/VO, regulier/speciaal) om de integratie van onze leerlingen te stimuleren en om de doorstroom naar ander onderwijs te bevorderen, waar mogelijk.

Voor de visie en missie van het samenwerkingsverband 22.01 en Plateau Integrale Kindcentra; zie bijlage 1.

Basisklimaat

Kenmerkend voor Kindcentrum W.A. van Liefland is het goede pedagogische klimaat waar we dagelijks gericht en bewust aan werken d.m.v. een positieve aanpak gebaseerd op Positive Behavior Support. We leren goed gedrag aan waarmee leerlingen zich staande kunnen houden in de maatschappij. Aan een goed pedagogisch klimaat ligt ten grondslag het kunnen aansluiten bij de emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Door aan te sluiten bij het emotionele ontwikkelingsniveau van een leerling, ontstaat er meer balans tussen het kunnen en aankunnen. Dit zorgt op lange termijn voor een betere ontwikkeling van het kind.

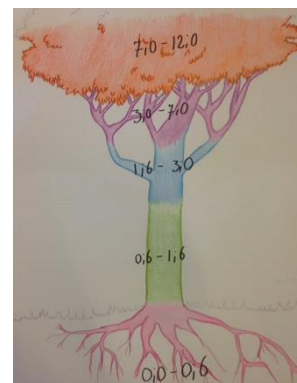
Het schoolse leren gebeurt zoveel mogelijk op een multisensorieel wijze waarbij het ervaren met zoveel mogelijk zintuigen centraal staat. Een voorbeeld: het aanleren van een letter gebeurt door het zien van de nieuwe letter, horen van de klank en het maken van het klankgebaar.

Binnen de emotionele ontwikkeling is veiligheid ervaren voor leerlingen een basisbehoefte. Dit doen we op school door het inzetten van 'Geef me de vijf!', veel vaste rituelen en gewoonten in de groep en waar nodig visualiseren van afspraken en structuren.

Van belang voor het pedagogisch klimaat is ook het waarderen van verschillen tussen kinderen en hiermee omgaan ofwel oog hebben voor de individuele verschillen tussen kinderen.

Emotionele ontwikkeling

Em. prof. dr. Anton Došen ontwikkelde het ontwikkelingsdynamisch model om de ontwikkeling van de persoonlijkheid te beschrijven. Hij stelt dat de persoonlijkheid een motivationeel, cognitief en emotioneel geheel is. Het is bepalend voor hoe de persoon zichzelf ziet en de wereld om hem heen ervaart. De persoonlijkheid heeft invloed op hoe iemand omgaat met normen en waarden, de sociale omgeving en zijn eigen psychosociale behoeften. De emotionele ontwikkeling is lastig in te schatten. Daarom ontwikkelde Anton Došen een model voor de emotionele ontwikkeling en een schaal voor emotionele ontwikkeling (SEO). In de afgelopen decennia is deze schaal verder ontwikkeld en is nu de SEO-R² geworden. Deze schaal verdeelt de emotionele ontwikkeling in 5 fasen met daarbij passende ondersteunings- en omgevingsbehoeften. Hier maken wij binnen Kindcentrum W.A. van Liefland gebruik van. Voor de basisstructuur (wortels van de boom – zie afbeelding) maken we gebruik van 'Geef me de vijf': wie, wat, waar, wanneer en hoe. Meer informatie hierover is te vinden op: <https://www.geefmede5.nl/>

PBS

Op Kindcentrum W.A. van Liefland werken we met PBS (Positive Behavior Support). Dit is een schoolbrede aanpak van gedrag, gericht op het expliciet maken en stimuleren van gewenst gedrag bij leerlingen. Ons handelen is erop gericht, gedragsproblemen te voorkomen en leerprestaties te verbeteren door vanuit gedeelde waarden een sociale omgeving te scheppen die het leren bevordert. De waarden die wij op Kindcentrum W.A. van Liefland hanteren zijn: respect, veiligheid en verantwoordelijkheid. Het PBS-team heeft als doel de kwaliteit van het pedagogisch handelen te verbeteren en te staan voor een positief pedagogisch schoolklimaat.

Voor meer informatie over PBS zie: www.swpbs.nl

Onderwijsstructuur

Het ontwikkelingsperspectief

Alle leerlingen bij ons op school hebben een ontwikkelingsperspectief (OPP).

Het ontwikkelingsperspectief is een document welke leidend is binnen de schoolloopbaan van de leerling. Het beschrijft een inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde langere periode en leidt tot een prognose van het uiteindelijke uitstroomniveau van een leerling. Door het instroomniveau te koppelen aan de mogelijkheden en beperkingen van de leerling kun je een prognose maken van het te verwachten uitstroomniveau en ontstaat een ontwikkelingslijn. Voor de leerkracht vormt het ontwikkelingsperspectief een belangrijk instrument om het onderwijs planmatig en opbrengstgericht vorm te geven.

Het ontwikkelingsperspectief vormt daarnaast een geschikt instrument voor afstemming en communicatie tussen school en de ouders/verzorgers van de leerling en (twaalfjarige) leerlingen doordat het tegelijkertijd voor de ouders/verzorgers een instrument is waarmee zij vanaf plaatsing op onze school een beeld kunnen vormen van het toekomstperspectief van hun kind en van de weg waarlangs de school dit wil bereiken. Verder biedt het ontwikkelingsperspectief feitelijke onderzoeksgegevens en een integratief beeld waarmee zij de ontwikkeling van het kind kunnen volgen.

Het uitstroomniveau dat de school benoemt, moet gezien worden als een streefniveau voor de school. Naarmate de leerling ouder is wordt het perspectief steeds concreter geformuleerd. De school stelt het ontwikkelingsperspectief 6 weken na toelating van de leerling voor de eerste keer vast.

Het integratief beeld is gebaseerd op de visie van de integratieve diagnostiek waarin gekeken wordt naar het totale functioneren van het kind. De balans tussen het kunnen en het aankunnen wordt hierin meegenomen. Er wordt gekeken naar de verstandelijke mogelijkheden, de emotionele ontwikkeling en daarbij de adaptieve vaardigheden. Verder wordt op vaardigheidsniveau gekeken naar de schoolse vaardigheden, de zelfredzaamheid en sociale vaardigheden.

Uit het integratieve beeld komen voort de ondersteuningsbehoeften en benaderingswijze voor de leerling.

Leeftijd	Leerjaar	Perspectief
4-5 jaar	1 ^e leerjaar	Startperspectief
5-6 jaar	2 ^e leerjaar	Startperspectief
6-7 jaar	3 ^e leerjaar	Startperspectief / Uitstroomperspectief
7-8 jaar	4 ^e leerjaar	Uitstroomperspectief
8-9 jaar	5 ^e leerjaar	Uitstroomperspectief
9-10 jaar	6 ^e leerjaar	Uitstroombestemming
10-11 jaar	7 ^e leerjaar	Uitstroombestemming
11-12 jaar	8 ^e leerjaar	Uitstroombestemming
12-13 jaar	SO verlenging	Uitstroombestemming

Tabel: koppeling leeftijd -leerjaar- perspectief

Bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectief in het SO worden verschillende stappen onderscheiden bij het volgen van de leerling:

- startperspectief;
- uitstroomperspectief;
- uitstroombestemming.

Startperspectief

Bij de start van het onderwijs voor deze jonge leerlingen wordt een voorlopige schoolloopbaanverwachting uitgesproken. Een leerling volgt tot het einde van het 3^e leerjaar in principe het basisarrangement, tenzij er bij instroom reeds een duidelijke aanleiding is om hiervan af te wijken. De focus in deze periode ligt op het gericht werken aan alle leerlijnen om een zo volledig mogelijk beeld op te bouwen van de leerling. Hiermee wordt de basis gelegd voor de verdere schoolloopbaan.

Uitstroomperspectief

Aan het einde van het 3^e leerjaar wordt in het ontwikkelingsperspectief het uitstroomperspectief opgesteld. Dit betekent dat de leerling geplaatst wordt in een leerroute. Te weten leerroute Arbeid (VSO/PRO) of Dagbesteding (VSO/Extern). Om de leerling te kunnen plaatsen binnen de passende leerroute wordt breed orthopedagogisch onderzoek gedaan. Waar nodig zal er een nieuwe intelligentiebepaling gedaan worden, de emotionele ontwikkeling in kaart gebracht worden door de groepsgewijze afname van de Schaal Emotionele Ontwikkeling (SEO-R2) en de adaptieve ontwikkeling (Vineland). Vanuit het functioneren in de klas worden de gegevens van tussentijdse observaties, toetsen en evaluaties meegenomen. Op basis hiervan kan er een gerichte uitspraak worden gedaan over de ontwikkeling van de leerling en de bijpassende leerroute.

Uitstroombestemming

Aan het einde van het 6^e leerjaar zullen ouders/verzorgers geïnformeerd worden over de mogelijke uitstroombestemmingen. Er is een evaluatie geweest op schoolniveau om te kijken of het beeld van de leerling nog passend is. Mocht dit beeld geen vragen geven, dan wordt de uitstroombestemming vastgesteld. In het 7^e/8^e leerjaar als de uitstroom van het SO in beeld komt, zullen er de nodige orthopedagogische onderzoeken plaatsvinden. Waar nodig zal er een nieuwe intelligentiebepaling gedaan worden, de emotionele ontwikkeling in kaart gebracht worden door de groepsgewijze afname van de Schaal Emotionele Ontwikkeling (SEO-R2) en de adaptieve ontwikkeling (Vineland). Vanaf januari/februari van het 8^e leerjaar zullen er individuele gesprekken plaatsvinden over de uitstroombestemming en kunnen de benodigde papieren bijtijds aangevraagd worden. Voor overgang naar een andere vorm van onderwijs; VSO / PRO is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. School vraagt deze aan en ouders/verzorgers/wettelijk vertegenwoordiging en leerlingen wordt gevraagd om een zienswijze.

Handelingsgericht werken (HGW)

HGW is een systematische manier van werken. Het is doelgericht, flexibel, op maat en passend bij de situatie. Er wordt gekeken naar de vastgestelde leerroute en of de doelen die opgesteld zijn passend zijn bij de leerling en de leerroute. Vragen die hierbij centraal staan: Welke doelen streven we na en wat is er voor nodig om deze doelen te behalen? Halen we alles uit de leerlingen?, Welke aanpassingen in niveau, aanpak en afstemming zijn nodig?, Zijn de doelen behaald?

Op deze wijze sluit het onderwijsaanbod aan bij het ontwikkelingsniveau en is weggezet in de ontwikkelingslijn in het ontwikkelingsperspectief. We stellen hoge doelen voor de leerlingen en geven instructie op niveau. Differentiatie vindt plaats op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling.

Opbrengstgericht werken (OGW)

Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van de leerlingen worden verschillende activiteiten ingezet:

- registraties van ontwikkelingen;
- methode afhankelijke toetsing;
- methode onafhankelijke toetsing;
- leerlingvolgsystemen Datacare Logos (schoolse- en praktische vaardigheden) en AuReCool (sociale vaardigheden).

Er wordt bewust en planmatig gewerkt aan tussen- en einddoelen om ervoor te zorgen dat leerlingen zich op een goede manier ontwikkelen. Dit is een cyclisch proces waarbij de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) centraal staat. Binnen deze cyclus staat het groepsplan centraal.

Het groepsplan

Het groepsplan vormt de basis van het planmatig werken in de groep. In het groepsplan staan op basis van het ontwikkelingsperspectief de korte termijndoelen uitgewerkt in een concreet aanbod passend bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

Binnen Kindcentrum W.A. van Liefland wordt er voor de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen gewerkt in niveaugroepen. Leerlingen worden ingedeeld op basis van scores op genormeerde toetsen (cito) en/of methodegebonden toetsen.

Deze niveaugroepen worden groepsdoorbrekend georganiseerd, waarbinnen de leerkracht de instructie afstemt op de onderwijsbehoefte van de leerling. Per niveaugroep wordt er een groepsplan opgesteld met een looptijd van 20 weken.

De groepsbespreking

Vier maal per jaar vindt een groepsbespreking plaats. Tijdens de groepsbespreking staat het groepsplan centraal. Er wordt geëvalueerd of de in het vorige groepsplan gestelde doelen bereikt zijn en welke aanpassing/ differentiatie de komende periode nodig is.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee type groepsbesprekingen:

- groepsbespreking: tussenevaluatie;
- groepsbespreking: eindevaluatie.

Tussenevaluatie: In de tussenevaluatie wordt niet zo zeer ingegaan op de individuele leerling, maar op de vraag hoe de leerkracht de komende periode tegemoet komt aan de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in haar groep.

Eindevaluatie: De eindevaluatie wordt voorafgegaan door toetsing methode (on)afhankelijk. In de eindevaluatie wordt ingegaan op de vraag of de leerling de gestelde doelen behaald heeft en wat de leerling nodig heeft in de komende periode om tot optimale ontwikkeling te komen.

Bij de groepsbespreking zijn tenminste de leerkracht en de intern begeleider betrokken. Bijzonderheden vanuit de groepsbespreking gaan door naar het zorgteam of de Commissie voor de Begeleiding.

De leerlingbesprekingen

Tweemaal per jaar vindt een leerlingbespreking plaats. Bij de leerlingbespreking zijn altijd de leerkracht, de orthopedagoog en de intern begeleider aanwezig. Bijzonderheden vanuit de leerlingbespreking gaan door naar de Commissie voor de Begeleiding.

In de eerste leerlingbespreking (november/december) wordt de individuele leerling besproken aan de hand van de ingevulde AureCool en waar nodig de groepsgewijze afname van de SEO-R2, zoals besproken bij uitstroomperspectief en uitstroombestemming. Hierbij wordt gekeken of de leerling zich volgens verwachting ontwikkelt op didactisch, emotioneel en adaptief gebied. Hierbij staat centraal hoe de leerkracht handelingsgericht tegemoetkomt aan het ontwikkelingsperspectief en de onderwijsbehoeften van de leerling.

Bij de tweede leerlingbespreking (maart/april) staat de evaluatie van de ondersteuningsbehoeften en benaderingswijze centraal uit het ontwikkelingsperspectief.

Maand →	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
Groepsbespreking Tussenevaluatie												
Groepsbespreking Eindevaluatie												
Leerlingbespreking												

Tabel: jaaroverzicht besprekingen.

Zorgstructuur

Maandelijks is er een overleg per groep, waarin alle leerlingen besproken worden. Het doel van dit overleg is het gezamenlijk kijken naar leerlingen en elkaar aanscherpen in het dagelijks handelen. Bij dit overleg zijn aanwezig: leerkracht en facultatief de assistent, ib en/of orthopedagoog.

Bij zorgen m.b.t. leerling wordt tussen intern begeleider en orthopedagoog casusregie afgestemd (afhankelijk van zorgen) en waar nodig wordt er afstemming gezocht binnen de Commissie voor de Begeleiding.

Samenwerking met ketenpartners

De school heeft beschikking over de volgende externe deskundigen, die direct verbonden zijn aan de school. Deze personen zijn officieel lid van de Commissie voor de Begeleiding.

Jeugdarts

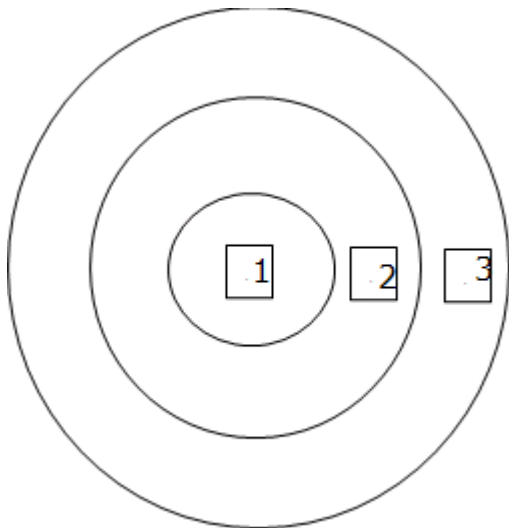
De jeugdarts van de Jeugdgezondheidszorg van GGD Drenthe screent alle leerlingen op hun lichamelijke en sociale ontwikkeling. De jeugdarts adviseert ouders/verzorgers en school. Na de start op school wordt een bezoek aan de jeugdarts gepland. Op basis van onderzoek en een gesprek met ouders/verzorgers worden medische aspecten die van invloed kunnen zijn op het ontwikkelingsperspectief van hun zoon/dochter besproken. Vervolgens wordt eenmaal per twee jaar voor alle leerlingen een schoolonderzoek gepland. De aanwezigheid van ouders/verzorgers hierbij is gewenst en zij ontvangen hiervoor een uitnodiging.

Jeugdmaatschappelijk werker

Aan onze school is een maatschappelijk werker verbonden. De maatschappelijke werker kan o.a. begeleiding bieden aan het gezin, ondersteunen bij het aanvragen van speciale regelingen (bijv. Jeugdwet) en informeren over specifieke (ouder)organisaties.

Leerplichtambtenaar

Aan onze school zijn per gemeente meerdere leerplichtambtenaren verbonden. Waar mogelijk sluit de leerplichtambtenaar van de gemeente Assen aan. Deze persoon heeft dan een brugfunctie naar eventueel andere gemeenten.

Cirkels van betrokkenheid op
Kindcentrum W.A. van Liefland
1: Ketenpartners die men tegen komt
op school
2: Ketenpartners die betrokken zijn bij
school
3: Ketenpartners die ingeschakeld
kunnen worden

Schema: Betrokkenen op Kindcentrum W.A. van Liefland

1. Ketenpartners die men tegenkomt op school:
  - Leden van Commissie voor de begeleiding (zie hierboven)
  - De logopedist van Logopedisch Centrum Noord te Assen
  - Mediator Remediërend leren
  - Mensen van DNK bibliotheek
  - Mensen van ICO
  - Begeleiders/observanten van zorginstelling (altijd met medeweten van betrokken ouder(s)/verzorger(s))
  - Paramedisch team CEDIN (op aanvraag school)

2. Ketenpartners die betrokken zijn bij school
  - Samenwerkingsverband
  - Leerplichtambtenaar
  - Politie
  - Zorginstanties: Promens Care, Cosis, Van Boeijen, Accare, Ambiq
  - Pleegzorginstanties, Jeugdzorg en (gezins)voogdij William Schrikkergroep, Jeugd Bescherming Noord
  - MEE Drenthe
  - Collega's van het netwerk van scholen voor zeer moeilijk lerende in Drenthe en Groningen
  - Praktijkonderwijs Assen en omgeving;
  - Basisonderwijs/Speciaal basisonderwijs/Voortgezet onderwijs Plateau Assen, CKC Drenthe.
  - Drents Veiligheidslabel, Vrijwilligers Veilig Verkeer Nederland

3. Ketenpartners die ingeschakeld kunnen worden
  - Centrum voor verstandelijke beperking en psychiatrie (CVBP)
  - Visio, screening en ondersteuning voor leerlingen met visuele beperking
  - Buurtteam
  - Onderwijs(zorg)consulent

Voor meer informatie over functies, taakprofielen en taakverdeling verwijzen wij naar bijlage 2. Voor preventieve en licht curatieve interventies binnen de basisondersteuning van Plateau Integrale Kindcentra verwijzen wij naar bijlage 3.

Arrangementen

Op Kindcentrum W.A. van Liefland bieden we mogelijkheid tot kortdurende therapie onder onderwijstijd als dit bijdraagt aan de schoolse ontwikkeling van de leerling. Dit betekent dat ouder(s)/ verzorger(s) en school samen optrekken voor het aanvragen van therapie. De Commissie voor de Begeleiding is verantwoordelijk voor het wel of niet toekennen van therapie onder onderwijstijd voor een periode van 10-20 weken. Kindcentrum W.A. van Liefland heeft een intentieverklaring met Logopedisch Centrum Noord en een mediator mediërend leren. Inzet van andere therapeuten gebeurt in overleg met school.

Grenzen

Het schoolbestuur heeft per augustus 2014 zorgplicht; dat wil zeggen dat het schoolbestuur verantwoordelijk is om voor iedere leerling een passend onderwijsaanbod te realiseren. Dit kan op de school waar de ouders/verzorgers de leerling hebben aangemeld, of op een andere school. We vinden het belangrijk dat ieder kind onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft. Daarbij is het van belang dat kinderen zich prettig voelen op school, dat zij zich goed ontwikkelen en voldoende leervorderingen maken. Kindcentrum W.A. van Liefland werkt binnen de school met twee leerroutes vastgesteld op basis van cognitief niveau, emotionele ontwikkelingsniveau en (dagelijkse) vaardigheden. Binnen leerroute A bedienen we leerlingen met een intelligentieniveau (TIQ) tussen de 35 en 80. Binnen leerroute D bedienen we leerlingen met een intelligentieniveau (TIQ) tussen de 20 – 34. De school kijkt naar het totale beeld van de leerling om te kijken of Kindcentrum W.A. van Liefland de best passende onderwijsvorm is. Bij aanmelding van een leerling wordt daarnaast altijd de inschatting gemaakt of de veiligheid van andere leerlingen en het schoolteam gewaarborgd kan worden. Er kunnen zich situaties voordoen waarin wij als school de grenzen van onze mogelijkheden ervaren. Leerlingen die 1 op 1 begeleiding nodig hebben kunnen niet op Kindcentrum W.A. van Liefland terecht, aangezien het onderwijs daar niet op ingericht is. In samenwerking met de zorg, gemeente en onderwijs wordt dan gezocht naar een passend alternatief/onderwijszorgarrangement.

Wat kan de school?

De school heeft samengevat de volgende mogelijkheden om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod af te stemmen op de leerling:

- aanpassing van het programma (hoeveelheid werk, niveau, werktempo, keuze van het werk);
- differentiatie in instructie;
- een langer verblijf in een bepaalde groep;
- een op samenwerking gerichte houding;
- afstemming van de pedagogische aanpak.

Wat vraagt dit van de leerling?

- de leerling laat zich sturen op gedrag;
- de leerling kan functioneren in een groep van 12 leerlingen;
- de leerling heeft enige mate van zelfstandigheid.

Wat vraagt dit van de ouder(s)/verzorger(s)?

- Een op samenwerking gerichte houding

Wanneer kan de school het niet (meer)?

Kindcentrum W.A. van Liefeland is gespecialiseerd in het geven van onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerenden. Wij streven ernaar de zorg voor leerlingen op een verantwoorde wijze gestalte te geven. Er kunnen zich echter situaties voordoen, waarin wij als school de grenzen van onze mogelijkheden ervaren.

In het algemeen geldt dit bij leerlingen met zware externaliserende gedragsproblematiek, een meervoudig, complexe problematiek of als het gaat om leerlingen met een te laag ontwikkelingsperspectief met als gevolg:

- Verstoring van de rust, veiligheid en orde in de klas en op school;
- Ontoereikendheid van zorg en begeleiding welke de school kan bieden;
- Verstoring van het onderwijsproces van andere leerlingen doordat de begeleiding zoveel aandacht vereist;
- Niet kunnen functioneren in een groep;

Voor meer informatie wordt verwezen naar het toelatingsbeleid van Plateau Integrale Kindcentra te vinden in de schoolgids Plateau Integrale Kindcentra (algemeen deel).

Bijlage 1: Missie en visie van samenwerkingsverband 22.01 en Plateau Integrale Kindcentra

Missie en visie van het samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01

Missie

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Visie

1. Voor alle leerlingen realiseren we passend onderwijs. Passend onderwijs en ondersteuning wordt zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving aangeboden. Indien het in het belang is van de ontwikkeling van een kind, begeleiden wij de leerling naar een speciale voorziening.
2. Leerkrachten vormen de spil in het onderwijs en de ondersteuning. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een goede toerusting van leerkrachten.
3. Alle scholen hebben een goede basiskwaliteit en bieden basisondersteuning. De basisondersteuning voldoet aan de kwaliteitseisen die het samenwerkingsverband afsprekt. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen.
4. De scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs bieden naast basisondersteuning, ook kwalitatief goede extra ondersteuning. Om de kwaliteit en efficiency van speciale onderwijsvoorzieningen te versterken, streven we er naar de expertise in de regio te bundelen en (zo mogelijk) te komen tot een geïntegreerde speciale onderwijsvoorziening(en). De schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de instandhouding van deze voorziening(en), de onderwijsinhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij het schoolbestuur waar deze voorziening onder valt. We streven ernaar het verblijf op een speciale voorziening zoveel mogelijk tijdelijk te laten zijn. Instroom in een speciale onderwijsvoorziening gaat bij voorkeur via een basisschool. Het samenwerkingsverband passend onderwijs 22.01 stelt een streefpercentage vast voor deelname aan speciale onderwijsvoorzieningen.
5. Er is sprake van vroegtijdige signalering en daar waar nodig handelingsgerichte hulpverlening/ aanpak. Indien het noodzakelijk is een kind te plaatsen in een speciale setting zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een kind uitgangspunt bij de beslissing. De beslissing en plaatsing gebeurt onafhankelijk, snel, transparant en efficiënt via een eenduidige zorgroute.
6. Ouders/verzorgers zijn onze partners. Partnerschap schept wederzijdse verplichtingen. We betrekken ouders/verzorgers bij het onderwijs en de begeleiding van hun kinderen en nemen hun inbreng over hun kind serieus. We respecteren de keuzevrijheid van ouders/verzorgers, tenzij dit het belang van het kind schaadt.
7. Voor een succesvolle schoolcarrière is voor enkele kinderen passende ondersteuning noodzakelijk. We werken samen met partners uit het Centrum voor Jeugd en Gezin,

politie, tweedelijnszorg en andere ketenpartners. De samenwerking gaat uit van de gedachte één kind, één plan.

8. Het samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 werkt samen met andere samenwerkingsverbanden passend onderwijs om het zogenaamde 'grensverkeer' en de overgang naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te regelen.
9. Het bieden van onderwijs en begeleiding vindt plaats op de scholen. De ondersteuningsmiddelen gaan zoveel mogelijk via de schoolbesturen, terug naar de scholen/groepen. De organisatie van het samenwerkingsverband is klein en slagvaardig en wordt gekenmerkt door korte lijnen en transparantie.
10. Het samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 gaat uit van een goede balans tussen uniformiteit (wanneer dat bijdraagt aan kwaliteit en/of efficiënt is) en ruimte voor eigen identiteit.
11. Het samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 is verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van (een) kwalitatief goede speciale onderwijsvoorziening(en), de route ernaar toe en de route terug naar de basisschool.
12. De schoolbesturen kunnen in onderling overleg afspreken om een deel van de middelen gezamenlijk aan te wenden voor bijvoorbeeld de inzet van orthopedagogen en ambulante begeleiders en professionalisering.
13. Het samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 hanteert de Code Goed Bestuur¹

Visie van Plateau Integrale Kindcentra

Ambities

Wij bouwen voort op de acht ambities die geformuleerd zijn in de voorgaande projectplanperiode. De ambities voor het projectplan 2015-2018 zijn als volgt:

1. Wij nemen de verschillen tussen kinderen als uitgangspunt en stemmen ons onderwijsaanbod en handelen af op de mogelijkheden en behoeften van kinderen. Voor een beperkte groep kinderen stellen wij individuele ontwikkelingsperspectieven² op. Ons onderwijsaanbod en de begeleiding en ondersteuning van kinderen sluit hierop (groepsgewijs en/of individueel) aan.
2. Wij richten ons onderwijs zo in dat kinderen zoveel mogelijk onderwijs kunnen volgen in de eigen woonomgeving. Waarin dit niet langer voor de ontwikkeling van het kind verantwoord is begeleiden wij het kind naar een speciale voorziening. We streven er daarbij naar dit zoveel mogelijk een tijdelijk verblijf te laten zijn. Zo snel als verantwoord plaatsen we het kind terug in een van onze basisscholen. In samenwerking met partners streven we ernaar de expertise in de regio te bundelen en te komen tot één geïntegreerde speciale onderwijsvoorziening.
3. Leerkrachten in onze basisscholen vormen de spil van ons onderwijs en de eerstelijns ondersteuning aan leerlingen. We willen dat onze leerkrachten voldoende middelen en 'tools' hebben om goed onderwijs-op-maat te bieden.
4. Leerkrachten kunnen het niet alleen. We willen ondersteuning bieden door, waar nodig, het direct in de groepen inzetten van specialisten (interne begeleiding, taal, rekenen, hoogbegaafdheid, ambulante begeleiding, orthopedagoog), het organiseren van de inzet van assistenten en het verkleinen van groepen. Daarnaast bieden we

---

¹ De Code Goed Bestuur is opgesteld door de Raad Primair Onderwijs (PO-Raad) om de kwaliteit van schoolbesturen te verhogen.

² In de wet passend onderwijs heeft het ontwikkelingsperspectief een andere betekenis gekregen. Hier wordt nog uitgegaan van de definitie zoals Plateau deze in 2009 heeft vastgesteld.

onze leerkrachten de mogelijkheid zich te ontwikkelen tot specialisten. We willen meer gebruik maken van talenten en expertise onder ons personeel binnen de school en in andere scholen via netwerken, praktijkonderzoek, intervisie en trainingen. De netwerken willen we verder ontwikkelen, verdiepen en verankeren, zodat deze steeds meer op gaan leveren voor alle betrokkenen.

5. Ouders/verzorgers zijn onze partners. We willen ouders/verzorgers nog meer betrekken bij het onderwijs en de begeleiding van hun kinderen. We nemen ouders/verzorgers als ervaringsdeskundigen serieus. Partnership schept wederzijdse verplichtingen. Waar ouders dit partnership niet aan willen gaan en een voorspoedige ontwikkeling van hun kind(eren) in de weg staan zullen wij hen op hun verplichtingen wijzen.
6. Wij staan voor vroegtijdige en snelle signalering en hulpverlening. Problemen van kinderen blijken zich al eerder aan te kondigen dan het moment dat ze manifest en problematisch worden. Onze zorgstructuur en volgsysteem is zo ingericht dat vroegtijdige signalering gevolgd wordt door een handelingsgerichte aanpak. Dit willen wij nog verder aanscherpen door onder andere het pro-actief en preventief inschakelen van specialisten.
7. Indien het noodzakelijk is een kind te plaatsen in een speciale setting, willen we dat de onderwijs- en zorgbehoeften van een kind uitgangspunt zijn bij de beslissing. De beslissing en plaatsing gebeurt snel en efficiënt. In gevallen waarin snelle plaatsing niet mogelijk is zorgen we voor tijdelijke oplossingen. Tegelijkertijd willen we door proactief handelingsgericht te werken voorkomen dat tijdelijke oplossingen gezocht moeten worden.
8. Voor een succesvolle schoolcarrière is voor een aantal kinderen passende 'zorg' noodzakelijk. We zetten ons in voor (wijkgerichte) samenwerking met partners zoals Centrum voor Jeugd en Gezin (gemeente), GGZ (geestelijke gezondheidszorg), GGD (gemeenschappelijke gezondheidszorg), Veilig Thuis Drenthe, leerplichtambtenaar en politie. Deze samenwerking gaat uit van de gedachte: één kind, één plan.

Bijlage 2: Functies, taakprofielen en taakverdeling binnen de basisondersteuning van Plateau Integrale Kindcentra – afgestemd op Kindcentrum W.A. van Liefland

Functies, taakprofielen en taakverdeling

Binnen de SO afdeling van de school zijn de volgende functies beschikbaar:

Directie

De school wordt geleid door de directeur. Zij wordt ondersteund door de adjunct-directeur.

Leraren, vakleerkracht en onderwijsassistenten

De leerkrachten verzorgen het onderwijs aan de groepen. We streven ernaar dat iedere leerkracht over het Diploma Speciaal Onderwijs/Master SEN of een vergelijkbare HBO of universitaire opleiding beschikt.

De school beschikt over een vakleerkracht Lichamelijke Opvoeding, die bewegingsonderwijs geeft aan alle groepen. Daarnaast geeft hij zwemles gericht op (zwem)veiligheid.

De leraren worden ondersteund door onderwijsassistenten. Binnen de SO afdeling is de belangrijkste taak van de assistenten het assisteren in de groepen.

Orthopedagoog

Binnen de SO afdeling beschikken we over een orthopedagoog. Zij heeft een adviserende taak bij de begeleiding van leerlingen en verricht daarnaast diagnostisch onderzoek op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals de intelligentie en de adaptieve en emotionele

ontwikkeling. De orthopedagoog is indien gewenst aanwezig bij de leerlingenbespreking en is officieel lid van de Commissie voor de Begeleiding.

Intern begeleider

De intern begeleider zorgt voor de onderwijsinhoudelijke en praktische ondersteuning van personeelsleden. Verder coördineert zij de zorg en de kwaliteit hiervan.

In principe is de leerkracht het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers. Bij specifieke problemen zal de intern begeleider de zorg rondom een leerling coördineren. De intern begeleider is aanwezig bij de leerlingen- en groepsbespreking. Daarnaast heeft zij een informerende en adviserende rol naar de Commissie voor de Begeleiding.

Motorisch Remedial Teacher

De school beschikt over een motorische remedial teacher voor leerlingen met een (tijdelijke) bewegingsachterstand.

Weerbaarheidstrainers

De school beschikt over 5 train de trainers weerbaarheid. Deze mensen trainen leerlingen op het gebied van de (seksuele) weerbaarheid.

Beeldcoach

De school beschikt over één beeldcoach om beter zicht te krijgen op de interactie tussen een leerkracht en een leerling of groep, met als doel de interactie te verbeteren en de professionele kracht van de leerkracht te vergroten.

BIG geregistreeerde medewerker/Bedrijfshulpverleners (BHV)

De school heeft één BIG (Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) geregistreeerde medewerker. Dit teamlid is bevoegd tot het uitvoeren van (beperkte) medische handelingen. Daarnaast beschikt de school over zeven bedrijfshulpverleners die jaarlijks geschoold worden in brandpreventie en bestrijding en eerste hulp bij ongelukken.

Contactpersoon interne vertrouwenszaken

De contactpersoon interne vertrouwenszaken is aanspreekpunt m.b.t. de sociale veiligheid.

Bijlage 3: Preventieve en licht curatieve interventies binnen de basisondersteuning van Plateau Integrale Kindcentra

Leren

Binnen de school werken wij met niveaugroepen voor de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Door te werken met niveaugroepen kan de leerkracht tegemoetkomen aan een uitdagend onderwijsaanbod door het aanpassen van de didactiek, de leerstof (verdiepen, verrijken of dispensereren), het leertempo en heel incidenteel overplaatsing naar een andere groep. Dit gebeurt na overleg met ouders/verzorgers.

Om leerlingen te leren leren is het belangrijk om rekening te houden met de emotionele ontwikkeling van het kind en de adaptieve vaardigheden. De juiste verhouding tussen deze domeinen zorgt dat leerlingen zich kunnen ontwikkelen. Te denken valt hierbij aan de balans zelfstandigheid – nabijheid; stemgebruik; krachten en valkuilen van de leerling. Positive Behavior Support (PBS) stimuleert de leerkracht naar de leerling toe een positieve toon te hanteren. Het Bewust ontdekkend Leren (BOL) wordt passend en ondersteunend gemaakt voor onze leerlingen. Dit bevordert de zelfredzaamheid middels denkstimulatie.

Medisch-fysiek

Binnen Plateau Integrale Kindcentra is het volgende met betrekking tot medicijnverstrekking/verrichten medische handelingen vastgesteld. Op scholen zal, onder bepaalde voorwaarden, medewerking worden verleend aan het verstrekken van medicijnen. Voor wat betreft het verrichten van medische handelingen is de keuze gemaakt dat de scholen van Plateau Integrale Kindcentra hieraan in principe géén medewerking verlenen. De ouders zullen zelf een arts of de GGD moeten inschakelen. Voor meer informatie wordt verwezen naar het protocol medicijnverstrekking/medisch handelen.

Gezien het speciale karakter van onze school is hiervoor een uitzondering gemaakt. Afspraken rond medische handelingen worden van tevoren met ouders/verzorgers besproken en vastgelegd.

Voor meer informatie verwijzen we u naar ons protocol medicijnverstrekking/medisch handelen. Voor leerlingen die specifieke medische zorg behoeven is een individueel protocol opgesteld.

Voor leerlingen met een (beperkte) visuele beperking kunnen wij advies en ondersteuning vragen aan ambulante begeleiders van cluster 1.

Voor leerlingen met een (beperkte) auditieve beperking kunnen wij advies en ondersteuning vragen aan ambulante begeleiders van cluster 2. Binnen het speciaal onderwijs kan geen gebruik worden gemaakt van een arrangement vanuit cluster 2, maar wel advisering op leerkracht niveau.

Een team bedrijfshulpverleners draagt zorg voor de bewaking van de (medische/fysieke) veiligheid, verleent eerste hulp bij ongelukken en inventariseert per schooljaar de (medische) incidentregistratie.

Waar noodzakelijk, werkt de school nauw samen met medische experts om het welbevinden van de leerling te waarborgen.

Gedrag

Sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen heeft een hoge prioriteit op onze school. Aandacht voor de zelfredzaamheid, weerbaarheid, sociale vaardigheden en emotionele ontwikkeling is vastgelegd binnen een veiligheidsplan, waarin middels het werken met verschillende expertgroepen, beleid is vastgesteld voor o.a.: sociale vaardigheden (methode Stip), weerbaarheid (Rots en Water / Wijsweerbaar), heldere gedragsverwachtingen (eenduidige en visueel ondersteunde school- en klassenregels) en aanleren van positief gedrag (Positive Behavior Support), protocollen (o.a. een pestprotocol en meldcode huiselijk geweld en mishandeling) en aandacht voor het bevorderen van de zelfredzaamheid en denkstimulatie (Bewust Ontdekkend Leren).

Thuisituatie

De school werkt samen met de jeugdarts en de schoolmaatschappelijk werker in de Commissie voor de Begeleiding.

Daarnaast volgt de school de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld³ en al onze teamleden zijn hiervan op de hoogte en geschoold.

Aanpak ter voorkoming van thuiszitters

Een aanpak ter voorkoming van thuiszitters is een preventieve manier van zorg. De school houdt nauwlettend in de gaten wanneer en waarom leerlingen worden thuisgehouden. Bij regelmatig ziekmelden, ook al is het voor slechts een dag of enkele dagen, is de school alert omdat dit een voorspeller voor thuiszitten kan zijn. Wij volgen

---

³ Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Bijvoorbeeld huisartsen, leerkrachten en medewerkers van jeugdinrichtingen. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht zo'n meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

hierbij het protocol ziekteverzuim van de GGD. We werken hierbij nauw samen met de leerplichtambtenaar van onze school.